सुरैरवध्याः सङ्ग्रामे तेन वीरेण निर्जिताः । दानवानां सहस्राणि हिरण्यपुरवासिनां ।
विजिग्ये पुरुषव्याघ्रः स शक्यो मानुषैः कथं । प्रत्यक्षश्चैव ते सर्व्वं यथा बलमिदं तव ।
क्षयितुं पाण्डुपुत्त्रेण चेष्टमानं विशाम्पते ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ तं तथा वै प्रशंसन्तमर्ज्जुनं कुपितस्तदा । द्रोणं तव सुतो राजन् पुनरेवेदमब्रवीत् । ८४५
अहं दुःशासनः कर्णः शकुनिर्मातुलश्च मे । हनिष्यामोऽर्ज्जुनं सङ्ख्ये द्वैधीकृत्याद्य भारतीं ।
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा भारद्वाजो हसन्निव । अभ्यवर्त्तत वेगेन स्वस्ति तेऽस्त्विति चाब्रवीत् ।
को हि गाण्डीवधन्वानं ज्वलन्तमिव तेजसा । अक्षयं क्षययेत् कश्चित् क्षत्रियः क्षत्रियर्षभं ।
तं न वित्तपतिर्नेन्द्रो न यमो न जलेश्वरः । नासुरोरगरक्षांसि क्षययेयुः सहायुधं ।
मूढास्त्वेवं प्रभाषन्ते यानीमान्यात्थ भारत । युद्धे त्वर्ज्जुनमासाद्य स्वस्तिमान् को व्रजेद्गृहान् । ८४५
त्वं हि सर्व्वाभिशङ्कितो निष्ठुरः पापनिश्चयः । श्रेयस्त्वद्धितं युक्तास्तत्तदक्तुमिहेच्छसि ।
गच्छ त्वमपि कौन्तेयमात्मार्थं तं प्रबाधितुं । त्वमथाशंससे युद्धं कुलजः क्षत्रियो ह्यसि ।
इमान् किं पार्थिवान् सर्व्वान् घातयिष्यस्यनागसः । त्वमस्य मूलं वैरस्य तस्मादासादयार्ज्जुनं ।
एष ते मातुलः प्राज्ञः क्षत्रधर्म्ममनुव्रतः । दुर्द्यूतदेवी गान्धारे प्रयात्वर्ज्जुनमाहवे ।
एषोऽक्षकुशलो जिह्मो द्यूतकृत् कैतवः शठः । देविता निकृतिप्राज्ञो युद्धे जेष्यति पाण्डवान् । ८४०
त्वया कत्थितमत्यर्थं कर्णेन सह दृष्टवत् । असकृच्छून्यवन्मोहाद्धृतराष्ट्रस्य शृण्वतः ।
अहञ्च तात कर्णश्च भ्राता दुःशासनश्च मे । पाण्डुपुत्त्रान् हनिष्यामः सहिताः समरे क्षयः ।
इति ते जल्पमानस्य श्रुतं संसदि संसदि । अनुतिष्ठ प्रतिज्ञातं सत्यवाक् भव तैः सह ।
एष ते पाण्डवः शत्रुरविसह्योऽयतः स्थितः । क्षत्रधर्म्ममवेक्षस्व साध्यस्तव वधो जयात् ।
दत्तं भुक्तमधीतञ्च प्राप्तमैश्वर्य्यमीप्सितं । कृतकृत्योऽनृणश्चासि मा भैर्युध्यस्व पाण्डवं । ८४५
इत्युक्त्वा समरे द्रोणो न्यवर्त्तत अतः परे । द्वैधीकृत्य ततः सेनां युद्धं समभवत्तदा ।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि द्रोणवधपर्व्वणि षडशीत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८६ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ त्रिभागमात्रशेषायां रात्र्यां युद्धमवर्त्तत । कुरूणां पाण्डवानाञ्च संहृष्टानां विशाम्पते ।
अथ चन्द्रप्रभां मुष्णन्नादित्यस्य पुरःसरः । अरुणोऽभ्युदयाञ्चक्रे ताम्रीकुर्व्वन्निवाम्बरं ।
प्राच्यां दिशि सहस्रांशोररुणेनारुणीकृतं । तापनीयं यथा चक्रं भ्राजते रविमण्डलं ।
ततो रथाश्वांश्च मनुष्ययानान्युत्सृज्य सर्व्वे कुरुपाण्डुयोधाः । दिवाकरस्याभिमुखा जयन्तः सन्ध्यागताः प्राञ्जलयो बभूवुः । ८४६
ततो द्वैधीकृते सैन्ये द्रोणः सोमकपाण्डवान् । अभ्यद्रवत् स पाञ्चालान् दुर्य्योधनपुरोगमः ।
द्वैधीकृतान् कुरून् दृष्ट्वा माधवोऽर्ज्जुनमब्रवीत् । सपत्नान् सव्यतः कृत्वा अपसव्यमिमं कुरु ।
स माधवमनुज्ञाप्य कुरुष्वेति धनञ्जयः । द्रोणकर्णौ महेष्वासौ सव्यतः पर्य्यवर्त्तत ।
अभिप्रायन्तु कृष्णस्य ज्ञात्वा परपुरञ्जयः । आजिशीर्षगतं पार्थं भीमसेनोऽभ्युवाच ह ।